OGÓLNE WYMAGANIA
Z ZAKRESU BHP ORAZ OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Obszar zastosowania

Wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska oraz ochrony przeciwpożarowej w oparciu o przepisy prawa krajowego, polskie normy, przepisy wewnątrz zakładowe oraz dyrektywy europejskie jako standardy minimalne przy realizacji inwestycji / serwisów / remontów dla Grupy **E. ON Energy Infrastructure Solutions Polska (Grupy E.ON EIS).** W skład Grupy EIS wchodzą m.in. E. ON Energy Infrastructure Solutions Polska, EPS Holding, Grupa SEC (Szczecińska Energetyka Cieplna, SEC Serwis, SEC Region, SEC Region Cogen 1 i 2, SEC Zgorzelec, SEC NewGrid, SEC Geo, SEC Energia, SEC Pompa Ciepła), Grupa Celsium (Celsium, Celsium Serwis, Celsium A, Celsium Dom, Grupa DZT (DZT Ciepło, DZT Serwis, DZT Serwis&Heat, DZT Południe), Anco, Green Future 1, New Cogen.

2. Odpowiedzialność Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy

O ile w zamówieniu nie zostanie uregulowane inaczej, wszystkie prace winny być wykonane pod kierownictwem lub nadzorem osoby uprawnionej na miejscu do reprezentowania Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy oraz odpowiedzialnej osoby w jego imieniu. Generalny Wykonawca / Podwykonawca ma obowiązek zapewnić stały nadzór nad pracownikami i prowadzonymi robotami przez osobę posiadającą kwalifikacje wymagane przepisami prawa pracy, przepisami branżowymi oraz posiadającą wiedzę i umiejętności niezbędne do bezpiecznej organizacji i prowadzenia prac. W przypadku konieczności czasowego opuszczenia miejsca wykonywania prac, osoba odpowiedzialna za nadzór nad prowadzonymi robotami i pracownikami zobowiązana jest do wyznaczenia zastępcy na okres swojej nieobecności.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca jest zobowiązany przestrzegać obowiązujących zasad i przepisów odnośnie do bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej oraz wewnętrznych uregulowań Zamawiającego w GRUPIE E. ON EIS (wraz z załącznikami).
Podwykonawca / Generalny Wykonawca zobowiązuje się, że będzie organizować i wykonywać prace realizowane w ramach przedmiotu UMOWY w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy.

Dla przedsięwzięć budowlanych określonych w Art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane Generalny Wykonawca / Podwykonawca przed rozpoczęciem wykonywania prac ma obowiązek opracować Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (plan BIOZ) oraz dostarczyć wykaz wszystkich pracowników Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy, którzy będą wykonywać pracę na obiektach GRUPIE E.ON EIS – załącznik nr 1, a następnie uzgodnić go ze Służbą BHP Zamawiającego oraz Inspektorem Nadzoru danego przedsięwzięcia budowlanego / kierownikiem projektu / koordynatorem. W zestawieniu mają być również uwzględnieni dalsi Podwykonawcy.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca oraz jego pracownicy muszą znać znaczenie oznaczeń dotyczących bezpieczeństwa w miejscu wykonywania pracy.

Zastosowanie mają przepisy:
Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych oraz inne regulacje i przepisy BHP.

3. Generalny Wykonawca / Podwykonawca

W sytuacji, gdy Generalny Wykonawca decyduje się zrealizować zadanie przez osoby trzecie lub z osobami trzecimi („Podwykonawcy“), jest on zobowiązany do uzyskania pisemnej zgody Zamawiającego jeszcze przed rozpoczęciem prac od Służby BHP. Informacje o wykorzystaniu podwykonawców i kolejnych podwykonawców muszą być opisane w Planie BIOZ przedkładanym przez Generalnego Wykonawcę do Służby BHP przed przekazaniem inwestycji do realizacji. W przypadku konieczności wprowadzenia podczas procesu inwestycyjnego nowego Podwykonawcy, Generalny Wykonawca zobowiązany jest do aktualizacji Planu BIOZ przed dopuszczeniem Podwykonawcy do realizacji działań inwestycyjnych. W tym celu Generalny Wykonawca najpóźniej w terminie 10 dni przed rozpoczęciem realizacji zadania przedstawi na piśmie dane oraz dokumenty założycielskie przedsiębiorcy (tzn. KRS, NIP, regon, wpis w ewidencji działalności gospodarczej). Przed

wprowadzeniem pracowników Generalnego Wykonawcę i Podwykonawców na realizowaną inwestycję wszyscy pracownicy muszą zostać przeszkoleni z zakresu BHP i realizacji prac. Generalny Wykonawca przeprowadza omówienie zagrożeń występujących w procesie inwestycyjnym, remonty, przeglądy i usuwanie awarii.

Generalny Wykonawca / Podwykonawca zobowiązany jest dostarczyć do Zamawiającego (Służby BHP) wypełniony załącznik nr 1 „Wykaz pracowników zatrudnionych przy pracach realizowanych dla GRUPY E. ON EIS".
W załączniku nr 1 „Wykaz pracowników zatrudnionych przy działaniu inwestycyjnym" należy uwzględnić również dalszego Podwykonawcy, zaakceptowanego przez Inspektora Nadzoru z GRUPY E. ON EIS.
W razie nieprzestrzegania przepisów BHP, zasad obowiązujących w GRUPIE E. ON EIS za nieprzestrzeganie przepisów odpowiada Generalny Wykonawca.
Ww. wykazy mają być na bieżąco aktualizowane i dostępne na miejscu prowadzonych prac dla Inspektorów Nadzoru, osoby odpowiedzialnej z ramienia GRUPY E. ON EIS oraz Służbie BHP. Osoby nie uwzględnione w dokumencie nie mają prawa świadczyć pracy oraz przebywać na terenach prac.
Zamawiający może odmówić udzielenia zgody na realizację zadania przez Podwykonawców, tylko gdy zaistnieją istotne powody, które mogą mieć niekorzystny wpływ na prawidłową realizację zadania lub jeśli jest to zastrzeżone w Wymaganiach Ofertowych. W przypadku gdy Podwykonawca / Generalny Wykonawca lub firmy świadczące pracę na rzecz ww. podmiotów nie przestrzegają przepisów bhp lub instrukcji stanowiących załącznik - wykonawca może odstąpić od umowy, zerwać warunki umowy lub przerwać pracę.
Generalny Wykonawca jest odpowiedzialny za realizację prac zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej.
Generalny Wykonawca odpowiada za to, aby Podwykonawca zobowiązał się na piśmie do przestrzegania niniejszych warunków zawartych w Planie BIOZ oraz instrukcjach obowiązujących w Grupie E. ON EIS.
Powyższe należy stosować łącznie z punktami dotyczącymi podwykonawstwa zapisanymi w Umowie.

4. Ochrona przeciwpożarowa

Generalny Wykonawca zobowiązany jest do:
Ustalenia zagrożeń pożarowych występujących w miejscu prowadzenia prac i zaznajomić z tymi zagrożeniami osoby wykonujące prace.
Ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru / wybuchu i zaznajomić z tymi przedsięwzięciami osoby wykonujące prace.
Przekazywania pracownikom informacji o pracownikach wyznaczonych do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.
Zapewnienia wykonywania prac wyłącznie przez osoby do tego uprawnione i posiadające odpowiednie kwalifikacje.
Sporządzenia protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego prac i uzyskania akceptacji tego protokołu przez osobę nadzorującą i/lub inspektora ppoż. Zamawiającego.
Generalny Wykonawca zobowiązany jest po zakończeniu prac do poddania kontroli miejsca, w którym prace były wykonywane oraz rejonów przyległych.

Zastosowanie mają przepisy**:**
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z późniejszymi zmianami.

5. Wykonanie zlecenia

Generalny Wykonawca może rozpocząć wykonawstwo prac dopiero wówczas, jeżeli Zamawiający usługi dokonał wprowadzenia (szkolenia informacyjnego BHP) przez odpowiedzialną osobę ze strony Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy. Zamawiający może zarządzić przerwanie prac np. z powodu nieprzestrzegania przez Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zastosowania szczególnych działań, przy rażących lub wielokrotnie powtarzających się naruszeniach przepisów bezpieczeństwa pracy, ochrony środowiska i ochrony przeciwpożarowej, do wypowiedzenia umowy włącznie.

6. Uprawnienia Służby BHP

Służba BHP uprawniona jest do wykonywania czynności kontrolnych na terenie obiektów GRUPY E.ON EIS na których wykonywane są prace przez Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy (w tym: ważności badań, szkoleń i kwalifikacji pracowników z załącznika nr 1). Służba BHP jest uprawniona do wstrzymania pracy Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy w przypadku zagrożenia zdrowia i życia zgodnie z zapisami: **Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy** z późniejszymi zmianami. Pracownicy Służby BHP w trakcie kontroli mają prawo wydawania zaleceń usunięcia uchybień i nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kontroli ich wykonania. W przypadkach rażącego naruszenia przepisów BHP Służba BHP ma prawo wstrzymać pracę Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy.

7. Ocena zagrożenia

Generalny Wykonawca / Podwykonawca ocenia ryzyko zawodowe występujące przy wykonywanych pracach, w szczególności przy doborze wyposażenia stanowisk i miejsc pracy oraz zmianie organizacji pracy. Podczas oceny ryzyka zawodowego uwzględni wszystkie czynniki środowiska pracy występujące przy wykonywanych pracach oraz sposoby wykonywania prac.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca prowadzi dokumentację oceny ryzyka zawodowego oraz zastosowanych niezbędnych środków profilaktycznych. Dokument potwierdzający dokonanie oceny ryzyka zawodowego powinien uwzględniać w szczególności:

- opis ocenianego stanowiska pracy, w tym wyszczególnienie:
  a) stosowanych maszyn, narzędzi i materiałów,
  b) wykonywanych zadań,
  c) występujących na stanowisku niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych czynników środowiska pracy,
  d) stosowanych środków ochrony zbiorowej i indywidualnej,
  e) osób pracujących na tym stanowisku,
- wyniki przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego dla każdego z czynników środowiska pracy oraz niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające ryzyko,
- datę przeprowadzonej oceny oraz osoby dokonujące oceny.

Generalny Wykonawca / Podwykonawca musi posiadać powyższe materiały w miejscu wykonywania pracy i udostępnić je na żądanie Zamawiającego. Odpowiedzialność za prawidłowość oraz właściwość oceny zagrożenia oraz za działania podjęte w wyniku powyższej oceny na rzecz jego pracowników ponosi wyłącznie Generalny Wykonawca / Podwykonawca.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca jest zobowiązany do przekazania pracownikom informacji o:

- zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących na poszczególnych stanowiskach pracy i przy wykonywanych pracach w tym o zasadach postępowania w przypadku wystąpienia awarii i innych sytuacja zagrażających zdrowiu i życiu pracowników,
- działaniach ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń dla zdrowia i życia występujących na poszczególnych stanowiskach pracy.

Zastosowanie mają przepisy: **Art. 226 Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.**

7.1 Generalny Wykonawca / Podwykonawca jest zobowiązany wdrożyć i stosować LMRA (ocena ryzyka w ostatniej chwili przed przystąpieniem do prac) Załącznik nr 2.
LMRA - to ocena zagrożeń dla zdrowia i życia, którą przeprowadza w miejscu pracy pracownik, bezpośrednio przed rozpoczęciem wykonywania zadania.
LMRA obejmuje analizę czterech pytań przez pracownika przed przystąpieniem do pracy:

a/ Czy rozpoznajesz wszystkie zagrożenia w miejscu pracy?
b/ Czy posiadasz niezbędny sprzęt oraz informacje jak zadanie powinno być wykonane?
c/ Czy posiadasz wszystkie niezbędne środki ochrony osobistej?
d/ Czy jesteś gotowy emocjonalnie i fizycznie do wykonania pracy?

Celem wykonania LMRA jest wyeliminowanie zdarzeń potencjalnie wypadkowych i wypadków. Materiały dokształcające z LMRA dostępne są w komórce BHP.
7.2 Generalny Wykonawca / Podwykonawca jest zobowiązany do stosowania Zasad ratujących życie opracowanych przez Koncern E.ON . Zasady te są opisane w załączniku nr 3.

8. Badania lekarskie, kwalifikacje, uprawnienia oraz szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy

Zabronione jest dopuszczenie do prac pracowników Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy realizowanych dla GRUPIE E.ON EIS bez ważnych badań lekarskich wymaganych na danym stanowisku.
W zależności od wykonywanej pracy i otoczenia są stanowiska na których wykonywanie pracy jest możliwe wyłącznie przez pracowników legitymujących się dodatkowymi uprawnieniami kwalifikacyjnymi. Posiadanie uprawnień kwalifikacyjnych dotyczy pracowników Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy w szczególności jego pracowników pełniących funkcje Nadzoru / Dozoru oraz pracowników zatrudnionych przy obsłudze i eksploatacji niektórych maszyn i urządzeń, są to m.in:

- Kierowca pojazdów silnikowych
- Kierowca wózka jezdniowego
- Osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie
- Obsłudze urządzeń elektrycznych (kwalifikacje do 1kV i powyżej 1 kV)
- Operatorzy maszyn budowlanych
- Osoby obsługujące urządzenia dźwigowe
- Obsługa urządzeń ciśnieniowych
- Osoby zatrudnione przy wykonywaniu prac spawalniczych
- Osoby dozoru - stanowiska pracowników technicznych i innych osób kierujących czynnościami osób wykonujących prace w zakresie obsługi, konserwacji, napraw, kontrolno-pomiarowym, montażu i stanowiska osób sprawujących nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci,
- Osoby wykonujące prace w zakresie eksploatacji, obsługi, konserwacji, napraw, kontrolno-pomiarowym i montażu.
- Osoby wykonujące prace w technice prac pod napięciem

Pracownicy Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy mają obowiązek posiadać dokumenty potwierdzające ich kwalifikacje.

Zastosowanie mają przepisy:
Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz. U. nr 89 poz. 828 z póź. zm.).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 180 poz. 1860 z poźn. zm).

9. Zarządzenie i koordynacja działań na rzecz bezpieczeństwa pracy

W razie, gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują prace pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców, pracodawcy ci mają obowiązek, zgodnie z art. 208 § 1, pkt. 1 – pkt. 4 Kodeksu pracy:

- współpracować ze sobą,
- wyznaczyć koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu pracy,
- ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia pracowników,
- informować siebie nawzajem oraz pracowników lub ich przedstawicieli o działaniach w zakresie zapobiegania zagrożeniom zawodowym występującym podczas wykonywania przez nich prac.

Wyznaczenie koordynatora, nie zwalnia poszczególnych pracodawców z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy zatrudnionym przez nich pracownikom.

Wymagania Systemu LOTO - zasady stosowania izolacji urządzeń od źródeł energii wynikają z obowiązujących przepisów i norm, m.in.:
Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1230 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie maszyn oraz w sprawie uchylenia dyrektywy 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Rady 73/361/EWG* z poźn. zm*,
Normy PN-EN ISO 14118. Bezpieczeństwo maszyn - Zapobieganie nieoczekiwanemu uruchomieniu maszyn, które nakładają odpowiednie wymagania dotyczące maszyn i urządzeń, w szczególności:

- maszyna musi być dostarczona z całym wyposażeniem specjalnym i osprzętem, niezbędnym do umożliwienia jej bezpiecznej regulacji, konserwacji i użytkowania,
- maszyna musi być wyposażona we wskaźniki wymagane do bezpiecznej obsługi. Operator musi być w stanie odczytywać ich wskazania ze stanowiska sterowania. Operator musi mieć możliwość stwierdzenia z każdego stanowiska sterowania, że nikt nie znajduje się w strefie niebezpiecznej, lub układ sterowania musi być zaprojektowany i wykonany w sposób uniemożliwiający uruchomienie, jeżeli jakakolwiek osoba znajduje się w strefie niebezpiecznej,
- w przypadku gdy maszyna zasilana jest energią elektryczną, musi ona być zaprojektowana, wykonana i wyposażona w sposób zapobiegający lub umożliwiający zapobieganie wszelkim zagrożeniom o charakterze elektrycznym,
- maszyny muszą być wyposażone w urządzenia odłączające je od wszystkich źródeł energii. Urządzenia takie muszą być wyraźnie oznakowane. Koniecznie należy zapewnić możliwość ich zablokowania, jeżeli ponowne podłączenie mogłoby zagrażać osobom.

Obowiązek zastosowania izolacji urządzeń powinien być przewidziany m.in.:
- Na etapie realizacji inwestycji, poczynając od fazy koncepcyjnej, poprzez prace projektowe, aż po fazę realizacyjną (budowę),
- Dla prac związanych z instalacjami, urządzeniami technicznymi, maszynami oraz systemami energetycznymi,
- Dla wszelkich prac obsługowo-remontowych dotyczących maszyn i urządzeń.

Minimalne wymogi dotyczące systemu izolacji urządzeń:
Instalacja musi umożliwiać, w ramach prowadzonych prac inwestycyjnych, serwisowych i utrzymaniowych, co najmniej poniższe funkcjonalności:
- ***Identyfikacja źródeł energii*** – należy móc zdefiniować wszystkie źródła energii (elektrycznej, mechanicznej, hydraulicznej, pneumatycznej, cieplnej, chemicznej) mogące stwarzać zagrożenie,
- ***Wyłączenie zasilania*** – należy zapewnić możliwość odłączenia wszystkich źródeł energii od instalacji lub urządzenia:
  - maszyna musi być dostarczona z całym wyposażeniem specjalnym i osprzętem, niezbędnym do umożliwienia jej bezpiecznej regulacji, konserwacji i użytkowania,
  - indywidualne zasilanie silnoprądowe każdego urządzenia z rozdzielnicy głównej lub peryferyjnej z możliwością odłączenia z poziomu rozdzielnicy,
  - każde urządzenie elektryczne lub napęd winny być wyposażone w awaryjny wyłącznik liniowy lub punktowy
  - każde urządzenie elektryczne lub napęd należy wyposażyć w remontowy rozłącznik napięcia,
- ***Zabezpieczenie*** – dla wszystkich punktów odłączenia należy przewidzieć możliwość zabezpieczenia przy pomocy odpowiednich blokad, uniemożliwiających przypadkowe lub nieuprawnione załączenie. Dla wszystkich przypadków wyłączeń zasilania opisanych w punkcie powyżej wymagana jest możliwość założenia zabezpieczenia indywidulanego w postaci kłódki,
- ***Oznakowanie*** – do każdej blokady należy przewidzieć zastosowanie etykiet z informacją o osobie odpowiedzialnej, zakresie prac oraz czasie trwania blokady,
- ***Uwolnienie energii resztkowej*** – należy zapewnić możliwość usunięcia energii zgromadzonej w urządzeniach (rozładowanie kondensatorów, odpowietrzenie instalacji, odprowadzenie ciśnienia, schłodzenie elementów).
- ***Weryfikacja stanu bezpiecznego*** – należy przewidzieć możliwość sprawdzenia, czy instalacja/urządzenie znajduje się w stanie bezpiecznym i nie występuje ryzyko uruchomienia,
- ***Prowadzenie prac*** – należy zapewnić możliwość prowadzenia prac serwisowo-remontowych wyłącznie po zastosowaniu pełnego zestawu blokad i oznaczeń,
- ***Usunięcie blokad*** – po zakończeniu prac zapewnić możliwość usunięcia blokad i oznaczeń wyłącznie przez osobę, która je założyła, po uprzednim upewnieniu się, że urządzenie jest gotowe do ponownego bezpiecznego uruchomienia,
- ***Przywrócenie energii i test*** – zapewnić możliwość przywrócenia urządzenia lub instalacji do ruchu dopiero po potwierdzeniu zakończenia wszystkich prac, usunięcia personelu z obszaru zagrożenia oraz poinformowaniu zainteresowanych stron.

10. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze

Generalny Wykonawca ma obowiązek zapewnienia swoim pracownikom odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej adekwatnych do występujących zagrożeń, zgodnie ze standardami obowiązującymi w GRUPIE E.ON EIS oraz obowiązek ich stosowania podczas wykonywania prac. Środki ochrony indywidualnej należy przed ich zastosowaniem sprawdzić pod względem ich stanu oraz czasookresu używania zgodnie z zaleceniami producenta. Środki ochrony indywidualnej mają posiadać oznakowanie CE, dla których producent lub jego upoważniony przedstawiciel wystawił deklarację zgodności WE. Odzież i obuwie robocze dostarczone pracownikom mają spełniać wymagania określone w Polskich Normach. Zabrania się użytkowania środków ochrony indywidualnej bez ważnej legalizacji, certyfikacji, uszkodzonych. Generalny Wykonawca nie może dopuścić pracownika do pracy bez środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, przewidzianych do stosowania na danym stanowisku pracy.

Zastosowanie mają przepisy:
Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.), rozdział IX.

10.1 Narzędzia stosowane przy eksploatacji

Generalny Wykonawca odpowiedzialny jest za stosowanie narzędzi posiadających oznakowanie CE oraz spełniających wymagania w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia do wymagań zgodnych z rozporządzeniem w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy. Narzędzia powinny posiadać aktualną Instrukcję Obsługi, dokumentację techniczną wraz z udokumentowanymi przeglądami, a pracownicy zapoznani z treścią dokumentu. W przypadku stosowania drabin należy posiadać dokumenty potwierdzające przeprowadzanie kontroli technicznych. Elektronarzędzia muszą być poddawane przeglądom oraz pomiarom oporności. Wszystkie maszyny wyprodukowane przed 2003 r. muszą być dostosowane z zasadami minimalnych wymagań maszyn. Niesprawny sprzęt ma być wycofywany z terenu robót.

Zastosowanie mają przepisy:
Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30.10.2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy z późniejszymi zmianami.

10.2 Urządzenia przeładunkowe, pomosty podnoszące, podnośniki elektryczne, pojazdy z urządzeniem do transportu poziomego oraz ciężarówki

Wszyscy kierowcy (operatorzy) pojazdów muszą mieć niezbędne uprawnienia (np. prawo jazdy, udokumentowane zdolności obsługiwania pojazdów) oraz stosować się do obowiązującego Kodeksu Ruchu Drogowego.
Zabrania się wjazdu na teren robót sprzętu niesprawnego technicznie oraz uszkodzonego.
Podczas podwieszania ładunków ma być wyznaczona osoba, która przeszkolona jest z zakresu hakowy, sygnalista.

Minimalne odległości zbliżenia w powietrzu od urządzeń elektroenergetycznych lub ich części znajdujących się pod napięciem wskazujące strefę prac w pobliżu napięcia nie wymagające zastosowania dodatkowych środków zabezpieczających.

Tabela 1	Minimalny odstęp w powietrzu, wyznaczający zewnętrzną granicę strefy	
Napięcie znamionowe urządzenia lub instalacji	Strefa prac pod napięciem	Strefa prac w pobliżu napięcia
kV	mm	mm
≤ 1	bez dotyku	300
3	60	1120
6	90	1120
10	120	1150
15	160	1160
20	220	1220
30	320	1320
110	1000	2000
220	1600	3000
400	2500	4000
750	5300	8400

Zastosowanie mają przepisy:
Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych oraz inne regulacje i przepisy BHP.

Jeżeli powyższe odstępy nie mogą być zachowane, należy wyłączyć napięcie. W przypadku, gdyby wyłączenie napięcia nie było możliwe, należy dalsze postępowanie ustalić z Zamawiającym (np. przy dopuszczalnych procedurach prac pod napięciem).

10.2.1 Korzystanie z dźwigów, pomostów podnoszących, podnośników elektrycznych, pojazdy z urządzeniem do transportu poziomego Zamawiającego

W sytuacji, gdy podczas wykonywania prac personel Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy będzie obsługiwał dźwigi, pomosty podnoszące, podnośniki elektryczne lub pojazdy z urządzeniem do transportu poziomego i pionowego Zamawiającego usługę, Generalny Wykonawca winien w terminie co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem prac przekazać listę osób mających obsługiwać wyżej wymieniony sprzęt Zamawiającemu.

10.2.2 Korzystanie z pomostów podnoszących w obszarze linii napowietrznych z nieosłoniętymi elementami znajdującymi się pod napięciem do 1 kV

Pomosty podnoszące, stosowane podczas prac wykonywanych w pobliżu znajdujących się pod napięciem nieosłoniętych elementów o napięciu znamionowym do 1 kV, muszą posiadać izolację odpowiednią do napięcia znamionowego instalacji. Pomosty podnoszące muszą posiadać aktualne badania izolacji dla określonej wartości napięć.

10.2.3 Stosowanie dźwigów oraz pomostów podnoszących w obszarze zamkniętych obiektów energetycznych z nieosłoniętymi częściami roboczymi o napięciu znamionowym powyżej 1 KV

Podczas prac wykonywanych w obszarze zamkniętym obiektów energetycznych z nieosłoniętymi elementami o napięciu znamionowym powyżej 1 kV, należy przygotować dźwigi oraz pomosty podnoszące z koszem w taki sposób, aby całe urządzenie mogło zostać włączone do urządzenia uziemiającego znajdującego się w danym obiekcie energetycznym i uziemione. Dźwig lub pomost podnoszący z koszem musi posiadać co najmniej jeden stały punkt uziemiający i nie może wykazywać żadnej izolacji. Podczas wykonywania prac należy uziemić dźwig lub pomost podnoszący.
Wszelkie prace prowadzone z wykorzystaniem sprzętu podnoszącego na obszarze obiektu energetycznego w pobliżu czynnych elementów znajdujących się pod napięciem muszą być uzgodnione i nadzorowane przez osoby wskazane przez Zamawiającego.

10.3 Rusztowania robocze, urządzenia zabezpieczające, osłony i bariery

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykonywane, montowane i eksploatowane zgodnie z dokumentacją producenta albo projektem indywidualnym. Użytkowanie rusztowania jest dopuszczalne po dokonaniu jego odbioru przez kierownika budowy z uprawnieniami konstrukcyjno - budowlanymi lub uprawnioną osobę, odbiór rusztowania potwierdza się wpisem w dzienniku budowy lub w protokole odbioru technicznego.
Dziennik budowy lub w protokół odbioru technicznego rusztowania powinien zawierać:

1) nazwę użytkownika rusztowania,
2) przeznaczenie rusztowania,
3) wykonawcę montażu rusztowania z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz numeru telefonu,
4) dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania,
5) datę przekazania rusztowania do użytkowania,
6) oporność uziomu,
7) terminy kolejnych przeglądów rusztowania.

Na rusztowaniu lub ruchomym podeście roboczym powinna być umieszczona tablica określająca wykonawcę montażu rusztowania lub ruchomego podestu roboczego (z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy i numeru telefonu) oraz dopuszczalne obciążenia pomostów i konstrukcji rusztowania lub ruchomego podestu roboczego.
Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny:

1) posiadać pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla osób wykonujących roboty oraz do składowania narzędzi i niezbędne; ilości materiałów,
2) posiadać stabilną konstrukcję dostosowaną do przeniesienia obciążeń,
3) zapewniać bezpieczną komunikację i swobodny dostęp do stanowisk pracy,
4) zapewniać możliwość wykonywania robót w pozycji niepowodującej nadmiernego wysiłku,
5) posiadać poręcz ochronną,
6) posiadać piony komunikacyjne,
7) powinno być uziemione i posiadać instalację piorunochronną elementów metalowych.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być każdorazowo sprawdzane, przez kierownika budowy lub uprawnioną osobę, po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonania prac, i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni oraz okresowo, nie rzadziej niż raz w miesiącu. Należy prowadzić przeglądy codzienne, dekadowe, doraźne i zgodnie z przepisami dokumentować je.
Rusztowania zakotwione do konstrukcji budynku muszą posiadać dokumentację dotyczącą badania wyrywania kotew.
Rusztowania przejezdne powinny być zabezpieczone co najmniej w dwóch miejscach przed przypadkowym przemieszczeniem, droga przemieszczania rusztowań przejezdnych powinna być wyrównana, utwardzona, odwodniona, a jej spadek nie może przekraczać 1%. Przemieszczanie rusztowań przejezdnych, w przypadku, gdy przebywają na nich ludzie, jest zabronione.
Osoby zatrudnione przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy ruchomych podestów roboczych powinni posiadać wymagane uprawnienia oraz stosować wymagane urządzenia zabezpieczające przed upadkiem z wysokości.
Montaż, eksploatacja i demontaż rusztowań należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zastosowanie mają przepisy:
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r Prawo budowlane (Dz. U. Z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.).
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 Nr 47 poz. 401) z późniejszymi zmianami.

10.4 Drabiny, podesty i stopnie

Przy pracach na drabinach na wysokości do 2 m nad poziomem podłogi lub ziemi nie wymagających od pracownika wychylania się poza obrys urządzenia, na którym stoi, albo przyjmowania innej wymuszonej pozycji ciała grożącej upadkiem z wysokości, należy zapewnić, aby:

- drabiny oraz inne urządzenia były stabilne i zabezpieczone przed nieprzewidywaną zmianą położenia oraz posiadały odpowiednią wytrzymałość na przewidywane obciążenie.

Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nie przekraczającej 4 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność.
Drabiny przenośne powinny być stosowane zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób nie stwarzający zagrożeń dla ich użytkowników i osób przebywających w pobliżu. Wymagania bezpieczeństwa przy stosowaniu drabin są określone w przepisach w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy.

Zastosowanie mają przepisy:
Rozporządzenie Ministra Pracy I Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity: Dz.U. 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 Nr 47 poz. 401).

Drabiny przenośne powinny spełniać wymagania określone w Polskich Normach.

11. Niebezpieczne materiały wykorzystywane w pracy i hałas

W przypadku wykonywania prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych Generalny Wykonawca / Podwykonawca odpowiada za bezpieczeństwo zarówno w miejscu pracy, jak i w jego pobliskim otoczeniu, w tym za zapewnienie bezpieczeństwa osób postronnych.
Przyjmując zamówienie Generalny Wykonawca / Podwykonawca potwierdza, że dysponuje pełną wiedzą i doświadczeniem koniecznym do wykonania prac prowadzonych z użyciem materiałów niebezpiecznych w ramach zlecenia.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca odpowiedzialny jest za to, aby również jego Podwykonawcy dysponowali wymaganą specjalistyczną wiedzą fachową i doświadczeniem koniecznym do wykonania czynności przy użyciu materiałów niebezpiecznych.
W przypadku, gdy Generalny Wykonawca / Podwykonawca naruszy obowiązki określone w wymaganiach prawnych dotyczących prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych, Zamawiający może odmówić odbioru pracy Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy względnie natychmiast wstrzymać prace.
Przy czynnościach wykonywanych z użyciem materiałów niebezpiecznych, Generalny Wykonawca / Podwykonawca na życzenie Zamawiającego zobowiązany jest do przedłożenia przed rozpoczęciem prac sporządzonej oceny zagrożenia wraz z kartami charakterystyki substancji niebezpiecznych wykorzystywanych w pracach.
Niedopuszczalne jest stosowanie niebezpiecznych materiałów, substancji i niebezpiecznych preparatów chemicznych bez posiadania aktualnego spisu tych materiałów, substancji i preparatów oraz kart charakterystyki substancji niebezpiecznych
Generalny Wykonawca / Podwykonawca jest obowiązany informować pracowników o właściwościach fizycznych, chemicznych i biologicznych niebezpiecznych materiałów stosowanych w miejscu pracy oraz o sposobach bezpiecznego ich stosowania i postępowania z nimi w sytuacjach awaryjnych.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca jest obowiązany w szczególności:
- ograniczyć do minimum liczbę pracowników narażonych na czynniki szkodliwe dla zdrowia,
- ograniczyć do minimum występowanie materiałów niebezpiecznych w środowisku pracy,
- zapewnić stosowanie środków ochrony zbiorowej, a gdy narażenie nie może być zlikwidowane w inny sposób - środków ochrony indywidualnej,
- określić w instrukcjach lub w ocenie zagrożenia odpowiednie zasady postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących zagrożenia dla pracowników i / lub osób postronnych,
- zapewnić oznaczenie miejsc stwarzających ryzyko dla zdrowia pracowników i/lub osób postronnych, związane z występowaniem materiałów niebezpiecznych, poprzez umieszczenie w miejscach narażenia na te czynniki odpowiednich napisów i znaków ostrzegawczych.

W przypadku czynności, przy których występuje możliwość wzajemnego zagrożenia należy przedłożyć na co najmniej dziesięć dni roboczych przed rozpoczęciem prac listę materiałów niebezpiecznych, które mają być użyte przez Wykonawcę lub też jego Podwykonawców. Poza tym Generalny Wykonawca / Podwykonawca ma obowiązek przechowywania na miejscu wykonania usługi oceny zagrożenia wraz z kartami charakterystyki materiałów niebezpiecznych. Pracownicy muszą być zapoznani z treścią dokumentu. Materiały mają być składowania zgodnie z przepisami prawa oraz producenta.

Generalny Wykonawca usuwa pozostałości wykorzystanych przez siebie materiałów niebezpiecznych własny koszt i na własna odpowiedzialność.

Generalny Wykonawca zadba o to, aby poziom ciśnienia akustycznego (LpA) na obszarze wykonywanej pracy nie przekraczał wartości 80 db(A) wzgl. max. Peak 135 dB(C). W przypadku, gdy taki poziom nie będzie mógł być dotrzymany, Generalny Wykonawca ustala zgodnie z Pkt. 7 odpowiednie działania ochronne dla swoich pracowników. W ramach obowiązku koordynacji Generalny Wykonawca podejmuje odpowiednie ustalenia z Podwykonawcą i dalszymi Generalny Wykonawcami oraz z Zamawiającym.

Zastosowanie mają przepisy:
Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) art. 220 – art. 225.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z późniejszymi zmianami.

12. Osobiste wyposażenie ochronne

Generalny Wykonawca/podwykonawca zapewni swoim pracownikom, stosownie do oceny zagrożenia, niezbędne osobiste wyposażenie ochronne, które ma być stosowane zgodnie z przeznaczeniem.
Oprócz ustawowych wymogów, stosowane osobiste wyposażenie ochronne zabezpieczające przed upadkiem musi spełniać następujące warunki techniczne:

- Zasadniczo należy stosować asekuracyjne samoblokujące się zatrzaśniki przy osobistym wyposażeniu ochronnym zabezpieczającym przed upadkiem. W razie konieczności obsługi jedną ręką, dozwolone są zatrzaśniki podwójnie samoblokujące się.
- Zatrzaśniki, które nie spełniają w/w warunków nie mogą być stosowane.
- Istnieje obowiązek bezwzględnego używania i stosowania zabezpieczeń pionowych i poziomych zamontowanych na obiektach w GRUPIE E.ON EIS.

13. Procedura zatwierdzania planu BIOZ

Generalny Wykonawca / Podwykonawca przed rozpoczęciem wykonywania prac ma obowiązek opracować Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (plan BIOZ), zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami **Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2023.682 – tj,) i przepisami wykonawczymi.**
Generalny Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Plan BIOZ do uzgodnienia ze Służbą BHP minimum 10 dni przed planowanym działaniem.
Plan BIOZ wymagany jest przy realizacji następujących prac:
- prace związane z budową nowych obiektów energetycznych – m.in. Ciepłownie, Elektrociepłownie, jednostki wytwórcze, geotermie, komory ciepłownicze, stacje uzdatnia wody
- prace na GPZ, RPZ, RSM w zakresie prowadzenia prac w pobliżu urządzeń pod napięciem
- prace na wysokości realizowane na obiektach energetycznych, technicznych i administracyjnych
- prace związane z budową nowych obiektów budowlanych oraz modernizowanych
- prace związane z rozbiórką obiektów budowlanych
- inne prace.

Opracowany plan BIOZ oraz załącznik nr 1 „Wykaz pracowników zatrudnionych przy działaniu inwestycyjnym przy pracach realizowanych dla GRUPY E.ON EIS ” przed przystąpieniem do pracy należy uzgodnić ze Służbą BHP i osobą nadzorującą (inspektor nadzoru, kierownik projektu, koordynator) ze strony Zamawiającego.

14. Profilaktyczne badania medycyny pracy

Generalny Wykonawca / Podwykonawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku pracy **(Kodeks Pracy - Art. 229).**

15. Transport i składowanie

Składowanie materiałów budowlanych powinno odbywać się tylko w wyznaczonych miejscach odpowiednio wyrównanych do poziomu, utwardzonych i odwodnionych, w sposób zabezpieczający przed przewróceniem, zsunięciem lub rozsunięciem się stosów materiałów. Niedozwolone jest opieranie składowanych materiałów o parkany, budynki, słupy linii napowietrznych.
W zakresie transportu i składowania materiałów można korzystać jedynie z miejsc wyznaczonych przez Zamawiającego.
Nie wolno zastawiać dróg ewakuacyjnych i dróg pożarowych. Składowane materiały, urządzenia nie powinny uniemożliwiać lub ograniczać dostęp do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych oraz źródeł wody do celów przeciwpożarowych.

16. Przygotowanie miejsc pracy i placów budowy

W przypadku prac wykonywanych w pobliżu urządzeń energetycznych znajdujących się pod napięciem Generalny Wykonawca ma stosować zapisy wymagane w udostępnionych Instrukcjach GRUPY E.ON EIS. Generalny Wykonawca /podwykonawca każdorazowo przedkłada Inspektorowi Nadzoru oraz służbie BHP Zamawiającego przed rozpoczęciem prac plan BIOZ i PTIOR Projekt Technologii i Organizacji Robót do zaopiniowania i akceptacji.
Sprawy nie objęte w niniejszym punkcie reguluje **Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane** oraz instrukcje wewnętrzne Zamawiającego, z którymi Generalny Wykonawca zobowiązany jest się zapoznać.

17. Alkohol i inne środki odurzające

Na terenie zakładu i na terenie wykonywania prac obowiązuje zakaz wnoszenia i spożywania napojów alkoholowych, narkotyków i innych środków odurzających. Zabrania się również wejścia na teren zakładu / teren pracy osobom będącym pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca jest zobowiązany do przestrzegania powyższych zasad natomiast Zamawiający w każdej chwili ma prawo skontrolować stan trzeźwości osób przebywających na terenie zakładu i terenie wykonywania prac przez Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy.

18. Zgłaszanie awarii i wypadków

W przypadku wystąpienia awarii energetycznej każdorazowo należy powiadomić Dyspozycję (993). Zgłoszenie awarii powinno określać miejsce powstania awarii, rodzaj uszkodzeń, źródło / sprawcę powstania awarii oraz ewentualne osoby poszkodowane.

Każdy pracownik, który zauważył wypadek lub dowiedział się o nim, jest obowiązany natychmiast udzielić pomocy poszkodowanemu pracownikowi i zawiadomić o wypadku przełożonego pracownika oraz komórkę BHP Zamawiającego.
Generalny Wykonawca / Podwykonawca ma obowiązek informować zamawiającego i Służbę BHP - GRUPY E.ON EIS o potencjalnych wypadkach.

Zastosowanie mają przepisy**:**
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz.U. z 2009 r, Nr 105 poz. 870 z poźn. zm.).

Ważniejsze telefony:
Telefon alarmowy Tel. 112
Służba BHP GRUPY E.ON EIS
Tel. 693 929 332
Tel. 723 732 403
Dyspozycja
Tel. 993

19. Ochrona środowiska

Generalny Wykonawca / Podwykonawca, w zakresie swoich obowiązków są odpowiedzialni za ochronę środowiska w miejscu realizacji prac objętych umową i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.
Przed przystąpieniem do robót, Generalny Wykonawca podejmie niezbędne kroki w celu zabezpieczenia instalacji podziemnych i nadziemnych, a także komponentów środowiska naturalnego, takich jak gleba, zbiorniki i cieki wodne, roślinność. Działania te powinny chronić przed ich uszkodzeniem lub zanieczyszczeniem w czasie realizacji robót.

W miejscu prowadzenia prac Generalny Wykonawca / Podwykonawca nie może:

- gromadzić bezpośrednio na ziemi odpadów, które mogłyby powodować: zanieczyszczenie gruntu, wód podziemnych lub powierzchniowych, emisję pyłów lub odorów do powietrza,
- spalać odpadów,
- wylewać lub wysypywać jakichkolwiek substancji i preparatów chemicznych do kanalizacji, gruntu lub zbiorników wodnych,
- przechowywać zapasów paliwa i tankować pojazdów,
- myć pojazdów i sprzętu,
- niszczyć roślinności i siedlisk zwierząt, wycinać drzew, krzewów, a także przycinać ich gałęzi bez wymaganego pozwolenia administracyjnego.

Postępowanie z odpadami: Generalny Wykonawca / Podwykonawca zobowiązuje się do realizacji umowy w sposób, który gwarantuje zgodne z prawem postępowanie z odpadami. Dotyczy to każdego rodzaju odpadów, zarówno niebezpiecznych lub innych niż niebezpieczne zgodnie z zasadami określonymi dla wytwórców i posiadaczy odpadów w art. 16-31 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (j.t. Dz.U. 2023 poz. 1587); Wstępne magazynowanie odpadów na terenie budowy należy prowadzić zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 11 września 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów (Dz.U. 2020 poz. 1742);
Odpady mogą być przekazywane do dalszego zagospodarowania wyłącznie podmiotom posiadającym obowiązujące zezwolenia na gromadzenie i przetwarzanie lub utylizację odpadów;
Dokumenty potwierdzające ilość i rodzaje wytworzonych odpadów oraz sposób postępowania z odpadami, w tym karty ewidencji odpadów, należy przedłożyć Zamawiającemu na żądanie w trakcie realizacji prac, w wersji elektronicznej lub na wydrukach, a komplet tych dokumentów (kopie) dołączyć do dokumentacji odbiorowej.

Incydenty środowiskowe
Wszystkie incydenty środowiskowe, jak np. wycieki paliw i olejów z pojazdów i maszyn budowlanych do gruntu, wycieki farb lub rozpuszczalników, uszkodzenia roślin chronionych, zanieczyszczenie cieków wodnych - muszą być zgłaszane do Zamawiającego w formie pisemnej nie później niż w ciągu 12 godzin od momentu zaistnienia incydentu.
Należy bezzwłocznie poinformować wszystkie osoby znajdujące się w rejonie powstałego zagrożenia i rozpocząć ewakuację.
Wszystkie wycieki substancji niebezpiecznych należy neutralizować z wykorzystaniem środków ochrony ekologicznej np. dostępnego na budowie sorbentu mineralnego i hermetycznie zamykanych pojemników.
W przypadku wystąpienia incydentu środowiskowego o dużej szkodliwości dla środowiska, należy niezwłocznie zawiadomić służby ratunkowe tj. Straż pożarną pod nr tel. 112 lub 998.
W przypadku spowodowania przez Generalnego Wykonawcę / Podwykonawcę nadzwyczajnego **zagrożenia środowiska, zobowiązany jest on do zorganizowania akcji usuwania skutków tego** zagrożenia oraz pokrycia kosztów poniesionych na przywrócenie środowiska do stanu sprzed szkodami, które spowodował.

Bioróżnorodność
Każdy wykonawca realizujący zadania dla Zamawiającego podczas projektowania / realizacji musi:

- uwzględniać minimalizację negatywnego wpływu na ekosystemy i bioróżnorodność,
- w miarę możliwości unikać obszarów wrażliwych biologicznie i o wysokiej różnorodności biologicznej,
- przywracać ekosystemy i różnorodność biologiczną w miejscach, gdzie powstaje infrastruktura,
- zarządzać zasobami, aby efektywniej wykorzystywać materiały i wodę,
- maksymalizować ilość materiałów ponownie wprowadzanych do obiegu zasobów,
- maksymalizować żywotność komponentów i materiałów,

- dążyć do realizacji polityki - zero waste,
- zapewnić zgodność z przepisami i przejrzystość - przestrzegać wszystkich przepisów dotyczących ochrony środowiska i sporządzać przejrzyste raporty z tego obszaru.

20. Skutki prawne w przypadku naruszenia przepisów

W przypadku naruszenia postanowień niniejszego załącznika przez Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy ponoszą oni solidarną odpowiedzialność w stosunku do wymienionych wszystkich spółek w **GRUPIE E.ON EIS,** za szkody rzeczywiste, a także utracone korzyści będące następstwem ich działań bądź zaniechań.
Powyższe nie ogranicza odpowiedzialności Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy przewidzianej przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
Taryfikator kar umownych za nieprzestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych stanowi załącznik nr 2 Instrukcji dotyczącej sposobu wykonywania prac przez wykonawców.

21. Dokumenty powiązane:

- Instrukcje obsługi infrastruktury energetycznej dla Grupy SEC,
- Instrukcje organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach energetycznych eksploatowanych w Grupie Celsium,
- Ogólne zasady ratowania życia,
- Instrukcja dotycząca wypadków, obserwacji i zdarzeń potencjalnie wypadkowych w Grupie SEC,
- Kodeks Dostawcy E.ON
- Standard koncernu E.ON S-06 – Zarządzanie wykonawcami

Załącznik nr 1

Wykaz pracowników zatrudnionych Generalnego Wykonawcy / Podwykonawcy w firmie…….....

…… **przy pracach realizowanych dla**

GRUPIE E.ON EIS

Lp.	Imię Nazwisko	Stanowisko	Data ważności badań lekarskich	Kwalifikacje do prac na wysokości termin ważności	Data szkolenia wstępnego BHP	Data ostatniego szkolenia okresowego BHP	*Osoba upoważniona TAK / NIE	Instruktaż stanowiskowy data	Posiadane kwalifikacje zakres i termin ważności / pkt. 8 wymagań /

Niniejszym oświadczam, że ww. pracownicy posiadają aktualne badania lekarskie, w tym praca na wysokości, są przeszkoleni w zakresie BHP i P.POŻ oraz są zatrudnieni legalnie.
Niniejszym zobowiązuję się, że przed przystąpieniem do prac na obiekcie Generalny Wykonawca/ Podwykonawca zapozna wszystkich pracowników wchodzących w skład zespołów pracowniczych z aktualną szczegółową instrukcją organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych (IP-01) w GRUPIE E.ON EIS oraz zapisami Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (BIOZ).

……..……

(podpis Pracodawca/Kierownik , data , pieczątka)

UWAGI:

Wersja elektroniczna dokumentu dostępna jest pod adresem e-mail: bhp@sec.com.pl
Wykaz pracowników w oryginale wraz z planem BIOZ składa się do komórki BHP w GRUPIE E.ON EIS.
Wykaz należy aktualizować na bieżąco i jest on dostępny na miejscu prowadzonej inwestycji.
* Upoważnienie przez Pracodawcę zewnętrznego do prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych: Podstawa prawna:
Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych oraz inne regulacje i przepisy BHP.

Wersja nr 3 z dnia 04.02.2026

Załącznik nr 2

Co to jest LMRA (ocena ryzyka w ostatniej chwili)?

LMRA to ocena zagrożeń, którą przeprowadzasz w miejscu pracy bezpośrednio przed rozpoczęciem wykonywania zadania.
Co powinna obejmować:

1. rozpoznanie wszystkich zagrożeń prac szczególnie niebezpiecznych np.: elektryczne, prace na wysokości i inne zagrożenia np.: ruch uliczny, ryzyko potknięcia, pogodę, itp.;
2. weryfikację doboru odpowiedniej organizacji, technologii oraz środków ochronnych;

Dlaczego tego potrzebujecie?

Wykonanie LMRA może wyeliminować zdarzenia wypadkowe (incydenty).
Zawsze traktuj swojego kolegę i współpracownika, tak jakby był on członkiem rodziny rozpoczynającym pracę.
Co byś mu powiedział, aby upewnić się, że jest bezpieczny?

Jak to powinno wyglądać?

Grupa E.ON EIS idąc wzorem innych spółek w Grupie E.ON opracowała LMRA na potrzeby własnej działalności.
Grupa E.ON EIS zaproponował własne rozwiązanie i wdrożył LMRA do stosowania w terenowych zespołach pracowniczych.

Kto powinien wykonać LMRA?

Choć każdy może przeprowadzić ocenę ryzyka w ostatniej chwili przed wykonaniem pracy, to metoda ta jest przeznaczona głównie dla **pracowników** planujących wykonanie pracy w warunkach stwarzających ryzyko incydentu/wypadku.

Materiał poglądowy przedstawiający przykładowe rozwiązania dla procesu LMRA.

LMRA krok po kroku

U podstaw LMRA leży świadomy przegląd środowiska pracy, w którym pracownik będzie wykonywać zadania.

Przed rozpoczęciem pracy pracownik odpowiada na 4 poniższe pytania:

Środowisko:
Czy rozpoznaję wszystkie zagrożenia dla mnie lub dla innych?

Sprzęt:
Czy posiadam niezbędny sprzęt oraz informacje?

Ja Zewnętrzne:
Czy podjąłem/am wszystkie niezbędne środki ochronne?

Ja Wewnętrzne:
Czy jestem gotowy/a fizycznie i emocjonalnie?

